

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fel évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYE KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ.
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyv-
 járás és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Kivándorlás.

Ismerve népünk viszonyait, nem egyszer megdöbbenéssel látjuk, hogy egyes családok megválvá édes anyaföldjüktől, messze utra kelnek s a mesés kincsek országába tartva, az amerikai tartományban akarják földi boldogságukat biztosítani. Ez a kivándorlás már egészen uzussá fejlődött országszerte, dacára az ennek meggátlására irányuló törvényes tilalomnak. Sőt mi több, mióta a törvény szigora a kivándorlás meggátlására komolyabban intézkedik, nem hogy fogyatkozna a kivándorlás mérve, hanem titkon minden rafinériával idegen kizvetítők segítségével, a törvény tilalmát kijátszva, rohamosan növekszik a kivándorlók száma.

Fájdalom, ez így van s mondhatjuk, hogy az ilyen kivándorlás szinte úgy tűnik elő, mintha édes hazánkban a nép rabigát huzna s titkon igyekszik a járomtól megszabadulni, hogy az általa vélt szabad honba szökhessen. Furcsa, mikor a szabad hazában élő nép a vastag értelmelenségtől elfogulva, rabnak képzeli magát s nehézséges óráiban követelődve kitor a kivándorlás tilalma ellen: tehát rabok vagyunk, a nyomortól nem szabadulhatunk oda, ahol a megélhetést biztosítjuk, mert tiltva van, — tehát szöknünk kell! És szökiük Amerikába! Édes hazánk Kárpátoktól Adriáig szélteben-hosszában nem elég terjedelmes arra, hogy az egyes vidékeken megszorult szegény nép mentséget találjon! (?) . . . A balga ember felfogása szerint nem.

Nehéz óráiban nem gondol arra, hogy a széles hazában is található oly tájt, oly vidéket, a hol magát feltalálhatja, hanem inkább kihál belőle minden érzés a haza s családjá iránt s elfogultságában nem átalja elhagyni nagyszámu családját. Titkon rohanva szökiük hazája ölelő délibábjai közül a kopár Anglián szigetre, hogy ott egy dugszagdag, de rabiatas Färmer alattvalója legyen. És mikor az új honban az első cipót megette, a másodikkal már könnyezve gondol arra, mit eszik családjá otthon? A család bizony nem eszik, hanem koplal s inséges küzdésében vakon várja az ígért amerikai dollárokat! . . . De biz az késik, lassan jön, sőt nem is jön! Miért? Azért, mert az Amerikában lévő apa nem hogy családjá részére keresessen, hanem még hazulról maradt kis pénzecskejét is hamarosan felemészti, a jövedelemmel járó élelmi viszonyok pedig oly kedvezőtlenek, hogy alig elég saját fentartására, sem hogy még itthon nyomorral küzdő hátrahagyott családjának is juttathasson. S ha nagy ritkán juttathat is valamiké, ez olyaténképpen történhet, hogy a Färmerek előlegeznek a megszorult magyar munkásnak s ezzel mintegy lekötik úgy, hogy helyzetéből legjobb akarata mellett sem szabadulhat Egyébként a Färmereség kántinjai gondoskodnak arról is, hogy a mit keres, azt a magyar munkás ott meg is egye. Ekkor aztán beáll a szánom és bánom kesergő szózata és önkénytelenül ajkára jó a haramia nóta eme rigmusa: elmennék én innen, . . . de már most nem lehet! . . . Bizony nem lehet, mert Amerikából sokkal nehezebb visszazöknü, mint innen oda szöknü. A munkaadó Färmerekkel minden olyan munkás, ki előlegre szorult, olyan viszonyban áll, hogy szabadulni nem bír. Nem bír még pedig azért, mert napi vagy heti keresetek az élelmi szükséglet fedezése mellett oly csekély, hogy az előlegét a legnagyobb igyekezet mellett sem képes tisztázni s ezzel a Färmer célt ért, mert ilyenétén biztosítva érzi a munkást.

Most beáll a tehetetlenség, mely határos a lekötött jobbágy élettel s mikor már nem segíthet magán, eszébe jut az otthoni nyugalmas családi élet s belemélyed siralmas helyzetébe. Jönnek a levelek egyik a másik után, telve hívó szóval,

mely az itthon lévő családot az utra csábítja. A hajójegyet megbánja a még itthon megörzött kis rozoga ház és szöke utra kel a család népe, hogy az Amerikában lévő családfejjel egyesüljön. Igen ám, de Budapestnél elfogják az utazó karavánt és visszatoloncoltatják őket, mert nincs külföldi utlevélük.

Most kinek gyűlne meg a baja velük, ha nem a község jegyzőjének! ? Hogy példával éljek, felhozom, hogy egy tiszamelléki községből mintegy 10 család van hátrahagyva, hasonló sorsra jutva s ostromolva kéri a külföldi igazolványt. A községi jegyző — dacára azon indoklásuknak, hogy férjeik évek óta künn vannak s nélkülük megélni tovább nem bírnak — a külföldi utlevélnek részükre leendő kiadását kereken megtagadta. Ez a kijelentés nagy elkeseredést szült a hátrahagyott családokban s a zaklatás részük-ről folytonos.

A humanitásnak azon kérdése forog fenn most nevezettekkel szemben, hogy az utlevél kiadandó lenne-e részükre, avagy sem? Ha mélyrehatóan nem gondolkozunk e dolog felett, hát bizony még rámondanók, hogy nem humánus az eljárása a jegyzőnek. Pedig igenis az! Mert a jegyző mindenekelőtt a haza érdekét tartja szem előtt s inkább kész a hátrahagyott családokat községi segélyvel gyámolítani, mintsem a hazára nézve 10 nagyszámu tagokból álló családot örökre elveszíteni. Ez az eljárás mintája a hazafias gondolkodásnak és annak végrehajtása a hazára üdvös!

Mert hisz mi volna a kivándorlásra nézve kedvezőbb, mint az, hogy a kiszökött férj rovására csupa humanitásból utána engedjenek a családokat is. Vajjon hova vezetne ez? Így aztán ugyancsak kilenne játszva a kivándorlás elleni tilalom. Szolgáljon ez az eset okuló példának mindazon családoknak, melyeknek család fejei már készülőkben vannak a krízis utra! De szolgáljon például is ezen intézkedés szerte a hazában, mert az ily utoni kivándorlás meggátolásának célját csakis a fenti eljárás módjával érhetik el mindenütt! Én azt hiszem, hogy ilyenétén nem igen lesz családfej, a ki könnyelműen reá gondolja magát a kivándorlásra azzal a tudattal, ha ő haza nem szabadulhat, családjá soha sem követheti! — Sőt még azt is merem állítani, hogy az eddig kintlevők is akármilyen kényszerítve lesznek a hazatérésre!

Édes jó magyaram, ne menj te Angliá kincset kinaló, de lélekölő bányák honába, hanem maradj itthon szent hazád ringó zöld kalászái közt. Édesebb legyen hazádban a nyomor, mint máshol a jólét. Nehéz óráidban légy erős magyarhoz méltó kintartással, küzdj mint ember és mindenekelőtt jusson eszedbe a hallhatatlan költő nagy szava: „Hazádnak rendületlenül . . .

Király Béla.

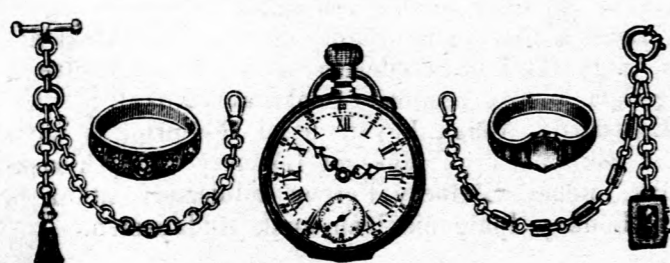
Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának az évi IV-ik évnegyedes közgyűlése folyó évi december hó 21-ik napján s a szükséghez képest a következő napon, mindenkor reggeli 9 órakor a megyei székház nagytermében fog megtartani, a következő tárgysorozattal:

1. Alispáni jelentés a közügyek állapotáról.
2. Kereskedelemügyi miniszteri határozat a Halas, illetve kis szállás-rigyicai h. é. vasut segélyezésére adandó megyei hozzájárulás érdemében hozott határozatnak jóváhagyása tárgyában.
3. Földmívelésügyi miniszteri intézkedés a vármegye területén az általános lovízsgálatot teljesítő állatorvosok jutalmazása tárgyában.
4. Trencsén vármegye közönségének a keleti tengernek a fekete tengerrel, az Odera, Vág és Duna felhasználásával leendő összeköttetése iránti eszmének megvalósítása tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett és pártolás végett megküldött felirata.
5. Hont vármegye közönségének a közegészségügy

államosítása iránt az országgyűlés képviselőházához intézett és pártolás végett megküldött felirata.

6. Az igazoló választmány megalakítása.
7. A gazdasági választmány tagjainak megválasztása.
8. A Zenta városnál az 1900. évből netán végbemenő tisztújításnál az alispán akadályoztatása esetén elnökhelyettes kirendelése.
9. Az ipartanács megalakítása.
10. A közigazgatási bizottságba az az év végén kilépő öt tagsági helynek választás utján való betöltése.
11. A vármegye alispánjának és a vármegyei árvaszéknek előterjesztése a vármegyei házipénztárban kezelt alapok felesleges pénzkészletének, illetve a másképpen el nem helyezhető árvapénzeknek az 1900-ik évből mely pénzügyintézetknél leendő gyűmölösztetése iránti határozathozatal tárgyában.
12. Alispán előterjesztése az 1899. évi községi számadások tárgyalására hivatott községi képviselőtestületi ülésekre elnökök kiktöltése iránt.
13. Alispán előterjesztése a Ludovika-akadémiánál és bonvéd főreáliskolánál létesített alapítványi hely után az 1900. évből befizetendő 1200 frt mikénti fedezése tárgyában.
14. Alispán előterjesztése a vármegyei tiszt nyugdíj-alap alapján az 1899. évből jelentkező hiánynak a kivetett 2%-os pótdából leendő fedezése iránt.
15. Alispán előterjesztése a kivetett 2%-os pótdából 10,000 frtnak a vármegyei közgazdasági, közmívelődési és jótékonyági alapba történt áttalása iránt.
16. A vármegyei tiszt ügyész és a megyei közigazgatási számvevőség előterjesztése a tisztai koronakerületi leszámolás tárgyában.
17. Alispán előterjesztése az építési szabályrendelet tervezetét.
18. Alispáni előterjesztés a szabályi főszolgabírói és szolgabírói laképületeken szűkséges javítási munkálatoknak engedélyezése iránt.
19. A vármegye közigazgatási bizottságának átirata a Tovarisova községében létesítendő óvoda tárgyában.
20. A Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat kérelme a megye tulajdonát képező több régi tárgynak a társulat muzeuma részére leendő átengedése iránt.
21. Báthmonostor község képviselőtestületének egy negyedik tanterem építését és egy tanítói állás rendszerezését megtagadó határozata s ez ellen Novák Ferenc plébános által beadott felebbezés.
22. Kiszállás község szabályrendelete a postán érkező pénz és egyéb értékek átvételéről.
23. Vilova község szabályrendelete a korosmai mulatságok záróórának megállapítása tárgyában.
24. Kis Kér község határozata árterzi kut furása költségeinek fedezése tárgyában.
25. Bács-Martonos község határozata a községi birtok és közdülő utak felmérési munkálatainak végzésére vonatkozólag, Stankovits Miklós és Zarits Milán mérnökkel kötött szerződésnek jóváhagyása tárgyában.
26. Goszpodince község határozata a vasut céljaira elfoglalt községi földek kisajátítása érdemében kötött szerződésnek jóváhagyása tárgyában.
27. Parabuty község pótköltségvetése a belvizek bevezetési költségeinek fedezése tárgyában.
28. Katymár község határozata a Hallas esetleg kiszállás-rigyicai h. é. kekeny vágányu vasutrá adandó hozzájárulás tárgyában.
29. Melykut község határozata ugyanazon tárgyában.
30. Lok község képviselőtestületének határozata a határtárgosítási ügyben ügyvéd felfogadásának megtagadása iránt.
31. Apatin község képviselőtestületének határozata a vásárrendtartás iránt alkotott szabályrendelet tárgyában.
32. O Sztapár község képviselőtestületének határozata a jegyzői lak helyreállítása tárgyában.
33. Dr. Széchenyi Tamás főszolgabíró előterjesztése Vary Lajos rendőrvezető és Schmidt Matyás rendőr megjutalmazása iránt.
34. Sztanisics község képviselőtestületének határozata új tanterem építése tárgyában.
35. Bács-Petrovostellő község képviselőtestületének határozata az „E. M. K. E.” alapítójai közé leendő belépése tárgyában.
36. Rác Militics község képviselőtestületének határozata Galli Mihály ottani lakos agyonlőtt lováért adandó kárpótlás tárgyában.
37. Csataalja község képviselőtestületének határozata a körállatorvos látogatási és gyógykezelési díjai tárgyában.
38. Kiszács község képviselőtestületének hason tárgyban hozott határozata.
39. Járek község képviselőtestületének hason tárgyban hozott határozata.
40. Dégi Mihály bács petrovostellői községi állatorvos oklevelének meghirdetése.

Valódi ezüst és berndorf
 evőszközök, china és valódi
 ezüst dísz tárgyak;
 ékszeres és órák nagy
 választékban gyári áron
 10-5 kaphatók:

Keszler Dezső
 óras és ékszerésznel

ZOMBOR,
 Kossuth (fő) utca.
 Képes árjegyzékek
 kivanatra ingyen.

41. Mosorin község képviselőtestületének határozata Sztanis Gávra és Jela törleési engedélye tárgyában.
42. Otróvác község képviselőtestületének határozata Zilzer Vilmos és neje törleési engedélye tárgyában.
43. B. Almás község képviselőtestületének határozata a kisbírák pótléka tárgyában.
44. Ada község képviselőtestületének határozata a kataszteri telekkönyv másolatának beszerzése tárgyában.
45. O-Morovica község képviselőtestületének határozata a gazdasági ismétlő iskolai szaktanító díjai tárgyában.
46. Doroszló község képviselőtestületének határozata a községi irnok lakbérére tárgyában.
47. Petrovosszello község képviselőtestületének határozata egy új irnoki állás szervezése tárgyában.
48. O-Becse község képviselőtestületének határozata a díjnokok alkalmazása tárgyában.
49. Ugyanannak határozata Pekárovits Péter irnok lakbérének felemelése tárgyában.
50. Melykut község szabályrendelete a községi hidmérleg kezelése és a befolyandó díjak hovatfordítása tárgyában.
51. Baracska, Vaskut, Báthmonostor, Bikity, Gara és Rigyica községek határozata a rendőrfelügyelői állás szervezése tárgyában.
52. Zenta város képviselőtestületének határozata a gőzfürdői tervek átdolgozása díjai tárgyában.
53. Mohol község képviselőtestületének határozata behajthatlan közmunkatartozás leírása tárgyában.
54. Bács-Madaras község képviselőtestületének határozata behajthatlan különféle községi követelések leírása tárgyában.
55. A titeli rétkezelő-bizottság határozata pénzfelügyelők mikénti elhelyezése tárgyában.
56. Rogovits Ignác jegyző özvegyének kérvénye nyugdíjának megállapítása és kiutalása iránt.
57. Szlatkics Ferenc özvegyének hasonló kérvénye.
58. Gardinovec 1895. és 1896. évi, Pivnicia község 1895., 1896., 1897. és 1898. évi, Paraga, Szilbás és O-Palánka községek 1898. évi közpénztári számadásai. Bács Bukin 1898. évi közpénztári számadása.
59. Szilbás községnek a maradványjöveldelméről szóló 1894. évre szerkesztett számadása, Felső-Kovil község 1897. évi és Vilova község 1898. évi képzés- és nevelési-alap számadásai.
60. Zsablya, O-Becse, O-Kanizsa, Gákova, Bács-Feketehegy, Uj-Verbász, Bezdán, Bács Petrovosszello, B.-Földvár, N.-Palánka, B.-Martonos, Bajmok, Sztanisics, Bácsujfalu, O-Verbász, Bács-Doroszló, Glozsán, Piros, Bukin, Lok, O-Futtak községek és Zenta r. t. város 1900. évi közpénztári költségvetései.
61. Német-Palánka 1900. évi járási mértékhatározási költségvetése.
62. Szonta, Apatin, Tataháza községek 1899. évi költségvetései.
63. Déronya 1898. évi, Glozsán 1899., Csávoly és Kupuszina községek 1900. évi költségvetései.

Színészet.

Házi béke. Premiér volt csütörtökön. Ürességtől kongó ház előtt gördült fel a függöny e szellemes francia vígjáték előtt s a kis közönség pompásan mulatott az ötletes, szellemes darab komikus szcénáin. A színészek közül első helyen Vadász Lajost emeljük ki, ki kitűnően volt diszponálva szerepéhez s ki ez este minden tekintetben akceptabilis alakítást nyújtott. Palágyi Lajost és Murányi Juliskát kell még felemlíteni, kik tudásuk, intelligenciájuk és tehetségük javával szállottak sorompóba a siker érdekében.

Trilby. A hírhedt misztikus dráma, a Trilby, divatját multa már. A nagy hipnotizátor rettenetes tudománya, Trilby meztelen, karcos bokái, a szenzációs, idegfeszítő Svengali-tablók elvesztették varázserejét s Trilby még zónaelőadásban is üres ház előtt mutogatta formás, fehér bokáit. Az előadásról sincs sok mondani valónk. Palágyi Lajos Svengalija befejezett, művészi alakítás; erőben és színészen gazdag, felfogásban önálló és korrekt, kivitelben megkapó és művészi. Murányi Juliska Trilbije színes és eleven volt. Alakítása intelligens, komoly és tanult főre vall, felfogásban sok az eredetiség és önállóság. Gyárfás szívvel és intelligensen játszotta a szerelmes Billit.

A Henschel fuvaros. Gerhart Hauptmann hatalmas drámája ejtette lázba a szombati premiér-publikum egyik hányadát. Hangsúlyozom, hogy hányadát, mert a premiér-publikum igen vegyes impressziókkal eltelve oszlott szét az előadás után. Vagyok annyira indiszkrét, hogy kisserkesztem ebbe a kritikába azt az uri embert, ki imigyen fogadott előadás után: Hát látott-e már ennél üresebb valamit? A nyelvenem volt hogy: igen, önnök a fejét; azonban mielőtt kimondottam volna, megdöntöttem ezt a replikát és eszembe jutott, hogy az izlés és a pofon, az egyéniségek és az arcközhöz képest igen különféle. Hogy tehát üres dráma-e a Henschel fuvaros vagy nem, ennek eldöntését bizzuk kinek-kinek az izlésére, a tudására és az — intelligenciájára. Egyet azonban konstatálni akarok, azt, hogy az a bizonyos másik hányad a legteljesebb élvezettel hallgatta Hauptmann Gerhart velőket járó igazságait s a legőszintébb örömmel tapsolt a frappans, szenvedélytől és igazságtól lángoló drámai tablókra.

Henschel fuvarosnak (Palágyi L.) haldoklik a felesége (Murányi J.) s a halálos ágyon vergődő asszony, asszonyi lelke megsejti, hogy az urának valami köze van a cselédhez, Hannához (Székely Renée) s lázas vízióban megígérteti Henschellel, hogy Hannét nem veszi feleségül, ha ő meghal. Az asszony belepusztul bajába s a gyűlölködő, démonikus némbor, Hanné, elérí célját s a Henschel nejévé lesz Bestiális, ördögi lelkű némbor Hanné. A farizeuskodás és képmutatás álarát ledobva magáról, bemutatkozik a maga rettenetes, állati mivoltában és pokollá perzseli gyűlölködő lelke tüzével a Henschel otthonát, megtagadja bűne gyermekét, ártatlan leánykáját, állati láztól égő vére buja vágya bűnbe űzi és a vad lelkű furia szeretője lesz egy kisagyu pincérnek (Ernye). Henschel gyalázata felett évődik a sziléziai fűrdő népe s a Henschel lelkében tornyosul is az elkecserecsere, a bánat és a düh sőt felhőtábor. Tudja, hogy Hanné megmérgezte a lelkét, feldulta otthonát, szétépte illúzióit, de hogy szenvedélyes vére már a bujálkodásba hajította, erről fogalma sem volt. A szürke Hattyu fogadóban söröznek a sziléziai munkások s ekkor egy remekül koncipiált jelenetben Hanffe (Leövey) és Valtner (Vadász) az arcába szórják a Hanné gyalázatát. Való-

sággal tombol dühében Henschel. Ereiben lángot vet a szegény, düh, elkecserecsere izzó pokoltüze és őrzőngő haragjában, veszett szitkok között követeli, hogy hozzák elébe Hannét. A bűnös asszony ott roskadozik a hatalmas szál ember előtt, ki emelt ököllel ront neki, hogy letesse, de a ki az utolsó pillanatban ömaga zuhan végig a földön. Az utolsó felvonásban Henschel fuvaros már deliriumban van. Viziókat kerget, tépelődik, képekkel babrál s elpusztult kis Gusztikája árnyával beszél. Hanné halálra rémül, félőrülten fut segítségért, de midőn már a segítség megérkezik, Henschel fuvaros felkötötte magát az ostorszjira.

Ez a dráma rövid kivonata. Izzó, szenvedélyes jelenetekben gazdag ez a darab. Alakjai husból és vérből való élő lények. Természetesek és igazak, egyszerűek és közvetlenek. Jellemei következetesek és erőteljesek. Színezése markans, felfogása, koncepciója eredeti és frappans. Dialogjai keresetlenek, szerkezete biztos, nyelve emelkedett. A gondolatok és problémák egész raja szikrázik dialogjaiban s a mi különösen meglepő, a detailokban van példáulan eredetiség s bámulatos közvetlenség. Szinszerítésre biztos kezekre vall.

A cimszerepben Palágyi Lajos excellált. Gazdag és hatalmas drámai vénájának egyik legpompásabb produktuma volt a mai alakítása. A ház szinte ünnepele a fiatal művészt, ki különösen a negyedik felvonás szcénájában aratot fenomenális sikert. Óriási erőt és rutint követelő szerepét a legapróbb detailokig kidolgozta s alakítása e detailokban is művészi értékkel bírt. Igen természetes azután, hogy ily erős tehetséggel nem vehették fel a versenyt a többi szereplők. A kiról azonban mégis szólni akarunk, az Székely Renée, a társulat heroinája, ki tulajdonképpen ezen az este mutatkozott be. Hannája általában véve elfogadható volt. Foglalkozott szerepével és nagy igyekezettel alakított. Organuma színes és flexibilis, bár az alaphangja erősen fátvolyozott. Kitérésiben van erő és van igazság. Heve, szenvedélye nem elemmentaris, nem viharzerű ugyan, de mindazonáltal imponáló. Bár sok lényeges körülmény ellen vétett s alakítása sem volt perfekt, sőt a gyűlölködő, ördögi némbor ördögi vonásainak csak a körvonalait mutatta be, a figyelemre méltó tehetséget konstatáljuk játékában s meggyőződésünk az, hogy a jövőben a drámák egyik erőssége lesz. Még Dulics Mariska temperamentumos Franciszkáját, Murányi Juliska pompás Henschelét s Vadász, Leövey és Gyárfás alakításait említhetjük fel. A rendezés Palágyi Lajos kezére vallott.

A tót leány. Almási Tihamér gyenge népszínművében vendég szerepelt vasárnap este P. Vida Etelka urnó. Az előadást közepes számú ház nézte végig, mi annak tulajdonítható, hogy az előadást bérletszűnhetben hirdette a direktció. Az előadás általában véve vonatott volt. Több élet és több pezsgés legyen akkor a színen, ha ezt a gyengéséget el akarja még fogadtatni a művezetőség a közönséggel. A mi taps hangzott, az P. Vida Etelkának szólott. A vendégművésznőnek már sokat tapsolt a zombori publikum; az ő művészi játéka, gyönyörű éneke, perfekt és biztos zenei tudása már annyiszor volt kommentálva a színházi rovatokban, hogy tisztelettel alulírt mi újat sem mond, ha a bájos művésznő eme felleptével kapcsolatban, mindezeket újból előadja. P. Vida Etelka mindenestre eredeti tehetség, ki imádja a színpadot s kit nagy intelligenciája, művészi érzéke, zenei és énekudvás praedestinal is a színpadra. A Tót leány cimszerepét bravúrosan játszotta végig. Könnyed és temperamentumos játékát, kellemes ércű és csengős énekét és sikkes öltözékét egyaránt megilleti a dicseret. Minden énekszámát megújraza a ház s felvonások végén zajosan hívták a lámpák elé. Deak Péter a tót legényt pompás humorral játszotta végig. Gyárfás ma elemében volt. Egyik dalat megújrazták s drámai játékaért sok tapsot kapott. Dulics Mariska, L. Perczel Mari, Vadász Lajos váltak még ki eredeti játékukkal.

Egyebeket jövőre.

Gonda József.

Ujdonságok.

Boldogasszony ünnepe. Pénteken tüte meg a róm. kath. egyház a boldogságos Szűz szeplőtelen fogantatását. Magasztos, szép ünnepe ez az anyaszentegyháznak és az elterjedt Mária-kultusz különösen az asszonyok ünnepevé avatta. A templomokban a kivilágított Mária-oltároknál miséket mondtak ez ünnepen, amelyre seregestől mentek el a bivek. Sok helyen valóságos családi ünnepé avatják e napot, följújják a szent asszony képe előtt az olajlámpácskát és égni hagyják azt egész napon át.

Kinevezés. A szegedi királyi ítélőtábla elnöke Wagner Károly új-verbászi lakost a vezetése alatt álló kir. tábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

A zombori kir. törvényszék esküdtbírói ságának elnökei. A hivatalos lap csütörtöki száma közli, hogy a zombori kir. törvényszék esküdtbírói ságának elnökei: Goszdu Elek kir. törvényszéki elnök, állandó helyettesül: Markovth Lajos kir. törvényszéki bíró jelöltetett ki az 1900. év tartamára.

Ügyvédi kamara. A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Klein Henrik ügyvédet Szabadka székhelyre az ügyvédekől vezetett lajstromába folytatónak felvette.

A zombori szabad lyceum előadása. Vasárnap délelőtt az „Iparos-Kör“-ben Goszdu Elek kir. törvényszéki elnök tartott előadást „A magyar alkotmány“-ról. Dacára a kedvezőtlen zord teli időnek, nagyszámú közönség jelent meg az előadáson és teljesen megtöltötte az iparos-kör nagytermét. A gondos, előkelő, finom izléssel kidolgozott tárgy előadása nagy tetszésben részesült és az előadás befejeztével a hallgatóság frenetikus tapsokkal és éljenekkel adózott a tudós előadónak.

A Jeszenszky Dezső síremlék bizottság tisztelt tagjai felkértek, hogy folyó hó 13-án szerdán délután 5 órakor a zombori állami főgimnázium tanári tanácskozási termében tartandó értekezletre megjelenjen szíveskedjenek. Az értekezlet tárgya: a gyűjtő iverk kibocsátása és a bizottság.

Községi tisztújítás. Plávna községben a tisztújítás folyó hó 7-én folyt le Hipp Dezső járási főszolgabíró elnökelete alatt, a következő eredménynyel, bíró: Simits János; másodbíró: Stolec Henrik; közgyám: Ottó Ferenc; községi pénztáros: Fink Mátyás; adópénztáros: Obadov Antal; esküdttek: Link Antal, Mőglér János, Petrovits Vinkó, Simunovits Márton.

A „Zombor és Vidéke“ mult számában — szerinte biztos forrásból — hoz értesítést a betöltendő zombori polgármesteri állásra és ennek folyamánaképp még más állásokra vonatkozólag is. Illetékes helyről nyert értesítéseink szerint a polgármesteri állásra vonatkozó eddigi mindenféle kombináció még korai, mert ez irányban eddigelé semmiféle megállapodás sem történt. Koraiak tehát és alappal nem bírnak ebből folyólag a polgármesteri állás betöltésének folyamánálaptársunk által felhozott egyéb kombinációk is.

Eljegyzés. Ifju Ivánkóvits Károly szegedi porcellán-festészeti gyár tulajdonos eljegyezte özvegy Pock Lászlóné szül. Heindlhofer Elza urnót, id. Heindlhofer Róbert leányát Zomborban.

A zombori Sport-egylet folyó hó 15-én d. u. 5 órakor választmányi és ugyancsak folyó hó 17-én d. e. 3/11 órakor rendes évi közgyűlést tart a „Csitonica“ földszinti kúllon termében, melyre a sport-egylet tagjai meghívottak.

Bizottsági tagválasztás. Zombor szab. kir. város polgármesterétől vettük a következő hirdetményt: Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottságának folyó évi december hó 5-én 231. szám alatt kelt közgyűlési határozata folytán ezennel közhírré tétetik, hogy a szelencsei választókerületben elbálozóság folytán megürült egy városi választott bizottsági tag helyének betöltése céljából egy új bizottsági tagnak 2 évre leendő választása f. évi december hó 16-án délelőtt 9 órától délután 4 óráig fog eszközöltetni. A választás vezetésére elnökül Zsulyevits Ernő bizottsági tag és ennek helyettesül Henneberg Sándor bizottsági tag választott meg. Egyben választási helynek a Matzitz féle vendéglő jelöltetik ki. Választói joggal bírnak mindazok, kik 1899. évi érvényes szelencsei választók névjegyzékében felvéve vannak. A törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjainak névjegyzéke tájékozást végett Gyurits György városi főjegyző hivatalos helyiségében közzélemlere kitéve találtatik.

Házistély. A zombori „Iparos-Kör“ folyó hó 10-én vasárnap este igen sikerült házistélyt rendezett, a melyen nagyszámú közönség volt jelen. A kaszinó-egyleti dalárda zenekara nagy tetszés mellett több kiváló darabot játszott. Nagy elismerést aratot a zenekar által előadott „Török induló“ és frenetikus tapsokkal kísérték Tantner Ottó szóló hegedűjátékát. Megjelent az estélyen Széchenyi József városunk köztisztviselőiben álló országgyűlési képviselője is, a ki az egész estély folyamán a polgárság részéről lelkes ovációkban részesült. A házistélyt a bajnoki órákig tartó kedélyes táncmultság fejezte be.

Házasság. Curry Béla a 36 gyalogezred hadnagya folyó hó 9-én vezette oltárhoz Prokesch Erzsike kisasszonyt Szabadkán.

Ösztöndíj pályázat. A vármegyei Adamovits-féle ösztöndíjra pályázat van hirdetve. Ezen ösztöndíjra általában csak oly róm. kath. vallású tanulók tarthatnak igényt, kik legalább is már a gimnázium vagy reáliskola I. osztályát jeles előmenetellel befejezték. A szabályosan felszerelt folyamodványok Bács-Bodrogh vármegyéhez, mint illetékes pártfogóhoz küldendő és az illető tanítészeti előjárásánál 1900. január hó 10-ig nyújtandó be.

Eljegyzés. Koreck Antal cs. és kir. főhadnagy eljegyezte Szabadkán Trencsényi Anna kisasszonyt, Trencsényi szabadkai földbirtokos leányát.

Gőzkomp-közlekedés beszüntetése. A Gombos-Erdőd közti gőzkomp-közlekedés tegnap további értesítésig beszüntetett.

Halálozás. Özv. Vojnits Énokné sz. Szalubi Rozália folyó hó 6-án életének 84. évében hosszas és kínos szenvedés után elhalt Szabadkán.

Uj iskolaszéki tagok. A bajmoki róm. kath. iskolaszéknek mult hó 29-én megtartott választása alkalmával a következők választattak meg iskolaszéki tagokká: Herezeg Károly, ifj. Amstadt József, Müller Miklós, Vujevich Antal, Bábits Máté, Veréb Antal, Schäfer Jakab (János fia), Beslits Tádé, Szakáts Antal, Bacslia Dániel, Spreizer János, Ivánkóvits Lázár. Póttagok: Budánovits Jenő, Kollár János és Jung Ferenc. A választás a legszébb rendben folyt le.

Elitelt aljárásbíró. Nagy feltűnést keltett most öt hónapja Zentán dr. Schmidt István oda való királyi aljárásbíró — ki mint kir. törvényszéki aljegyző Zomborban is hivataloskodott — letartóztatása. Két évvel ezelőtt került Zentára a fiatal bíró és attól fogva, hogy helyét elfoglalta nyilvánosan visszaélt állása méltóságával: sikkasztott. A pénzbtűntetések felvétele ugyanis szintén az ő működése körébe tartozott és e körül követte el visszaéléseit még pedig összesen 110 esetben. Kilencszázkilencvenöt forintot sikkasztott ugy el, ebből százötvenet időközben megtérített, maradt tehát a hiány nyolcszáznegyvenöt forint. A fiatal bíró feleségestől előkelő társaságokba volt járatos és így büntülgye mindenkit kínosan érintett Zentán. Öt hónapi vizsgálati fogság után ítéleztet felette a napokban a szabadkai kir. törvényszék. Csak azt tudta a tárgyaláson menségére fölhozni, hogy könnyelműen élt, ez rántotta a lejtőre. A törvényszék hivatali sikkasztás miatt másfél évi börtönre ítélte a bűnös aljárásbíró, ebből négy hónapot kitöltötték véve. Elmarasztalták továbbá a kár megtérítésében. Az ítélet ellen az összes felek felebbetk, de a vadlótat védője kérésére ideiglenesen szabad lábra helyezték.

A karácsony és újév előtti vasárnap. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter valamennyi törvényhatósághoz a következő rendeletet intézte: Tekintettel arra, hogy karácsony estéje és évben vasárnapra, az újév napja pedig hétfőre esik és a nagy közönség az ezen ünnepek alkalmával szokásos bevásárlásokra rendszerint az említett ünnepeket megelőző napon szokta teljesíteni, a belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök és a földmívelésügyi m. kir. miniszter urakkal egyetértőleg kivételesen megengedem, hogy a f. évi december 24-ére és 31-ére eső vasárnapokon az 1891. XIII. t. c. §. 3. §. alapján 1892. március hó 5-én 14837. sz. a. kiadott rendelet II. A. 2., 3., 4. és 5. pontjai alatt említett ipari és kereskedelmi telepeken az ipari munka, illetőleg adás-vevés egész napon át végeztessek. Erről a törvényhatóságot azzal a fölhívással értesitem, hogy fönti intézkedésem tartalmáról értesítse a hatósága alá tartozó rendőri és iparhatóságokat.

Eskütvő. Allaga István bajai földbirtokos folyó hó 6-án esküdtött örök hűséget Lőrinczy Flóra kisasszonynak, nehai Lőrinczy Ferenc miniszteri titkár és neje sz. Lonkay Iphigénia leányának Budapestnak.

A hó eltakarítása. A hónap az utcai járókról való eltakarítása nagy kellemetlenséget okoz a háztulajdonosoknak. A nagy hóeséskor állandóan foglalkoztatni kell vagy a cselédeket, vagy a napszámásokat. Thurszky Jenő városi rendőrfőkapitány a járdák tisztántartása érdekében felhívja a háztulajdonosokat, hogy a hó eltakarítását a bakterokkal végeztessék, akik ezt csekély bérért teljesíteni hajlandók. Éjjeli őrszolgálat letételével hajnali öt órákor a leestett hó eltakarításához fognának, aminek eredménye lenne, hogy mire reggel megkezdődik a téli utcai élet, a járók megtisztított állanak a közlekedők rendelkezésére.

Letört bimbó. Mayer István zombori kereskedő kis fiacskája, Károlyka a városunkban már hetek óta duló vörhenyjárványnak áldozatul esett. Sok édes szülői remény és öröm hullott vele az enyészetre, mely keserűséget és bánatot hagyta a szülők szívében. A kis angyal elköltözött a következő gyászjelentést tettük: Melyen szomorodott szívvel tudjuk, hogy felejtethetetlen kedves kis gyermekünk, testvérünk és unokánk Károlyka folyó hó 10-én déli 12 órákor 3 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. A korán elhunyt kis halottunk temetése folyó hó 11-én délután fél 4 órákor lesz. Zombor, 1899. évi december hó 10-én. Mayer István és neje szül. Hanslich Karolin, szülei. Riza, Leona, Pista és Adrienne, testvérei. Id. Mayer Károly és neje szül. Reile Mária, özv. Hanslich Károlyné szül. Blank Teréz, nagyszülei.

Panszláv tüntetés a magyarság ellen. A vármegyei panszláv tótok ismét életjelt adtak magukról. Két magyar gyűlölet tót pap rendezett örült tüntetést a magyarok ellen egy mulatság alkalmából. A magyarság gyalázása, szidalmazása oly arányokat öltött, hogy a csendőrség is megszokta a dolgot és szükségesnek tartotta a közbelépést. És a mikor ez nem használt, erősebb eszközökhöz nyúltak a csendőrök. Széjjel zavarták a mulatozókat, a két papot pedig szuronyok között bekisértek a község házába. Tudósításunk a botrányos esetről a következő: Nagy mulatságot rendezett Petrovácon a község tótjainak lakossága. Összejöttek Ruzicska Ferenc vendéglőjében és muzikaszó mellett folyt a mulatság Eleinte csöndesen történt a vigadózás. Később már valóságos botrányná fajult a két tót pap Medvezky Károly bacsuifalusi lelkész és Volacsek János petrováci segédlelkész hangos szidalmazni kezdte a magyarokat. Mindenféle gyalázó kifejezésekkel illették a magyarságot, sőt később magyarellenes nótákat énekeltek és húzták a cigányt. Az esetről tudomást nyert a hatóság is. Ambrus Béla csendőrmester, Génes József és Horváth József csendőrökkel és Molnár József községi rendőrrel a korcsmába ment és mérséklésre intették ott a két papot. A magyarellenes hangulat azonban ekkor már átragadt a közönségre is. Egy Labáth István nevű gazdag petrováci birtokos maga elé parancsolta a cigányokat és a csendőrök jelenlétében kezdte buzítani a magyarellenes nótákat. A bátorság ismét átragadt a papokra is. Újból még hevesebben gyalázták, szidalmazták a magyarságot és nem akartak elhallgatni akkor sem, a mikor a csendőrök figyelmeztették őket. A csendőrség erre erőszakhoz folyamodott. A két magyar gyűlölet papot felszólította az őrmester, hogy kövessék a község házára és miután azok megtagadták az engedelmességet, körül fogta őket szuronyos csendőrökkel és úgy vitette el a község házára. A lelkész dühösen fakadt ki az erőszak ellen. Neki ment egy csendőrnek, megragadta fegyverét és el akarta venni. Csak erőszakkal, nagy nehezen lehetett a két papot bekisérni a község házára. A csendőrmester ott kihallgatta őket. Mind a kettő beismerte, hogy a magyarokat sértő nótákat énekeltek és muzikáltak a cigányt. A kihallgatás után szabadon bocsátotta őket a csendőrség. Az esetről feljelentést tettek az újdéki kir. törvényszékhez, a mely a két lelkészt alkotmány elleni vétség és bátóság elleni erőszak büntetése miatt fogja felelősségre vonni.

Halálozás. Kosztyik János ókanizsai okleveles gyógyszerész, a magyar országos gyógyszerész egyesület tagja, a IV-ik gyógyszerészeti kertület örökös tagja, egy kiterjedt előkelő család Nesztora folyó évi december hó 5-én életének 93. évében jobb létre szenderült. Temetése folyó hó 7-én ment végbe.

Furfangos paraszt. Könyvi szerrel akart pénze szert tenni Papp István b. monostori földműves, a ki — úgy látszik — nem nagyon szeretheti a munkát, legalább a keresetmód, a melylyel pénzhez akart jutni, azt árulja el. Volt ugyanis neki a b. monostori „Órszögten” 2 lánca földje, a mely gabonával volt bevetve. Nem valami bíres termés ígérkezett, hát egy nagyot gondolt és bebiztosította jó magasan. Azután pedig egy este megszóllította Papp János napszámost, hogy bizalmas beszédjé volna vele. Papp János szegény ördög léven s így jól számított arra Papp István, hogy az igért pénz el fogja csabítani a szorult anyagi viszonyokkal küzdőt. Sejtelve nem esalta meg, mert midőn „bizalmas szóra” Papp János lakása előtt levő padra lélttek, nem soká kellett kapacitálni, hogy elvállalja a buza fölgyújtását, a melyt azért eszelt ki Papp István, hogy a magas biztosítási összeget felemelintse. 10 friban egyeztek s úgy állapodtak meg, hogy majd a napon Papp István Duna-Szekesőre megy vásárra, hogy még a gyantáját is elkertülje annak, mintha ő gyújtotta volna fel a gabonát. Ugy is lett a mint megbeszéltek, azonban ez egyszer nem stult el a dolog, mert a midőn Papp János a megbeszélten napon felgyújtotta a gabonát, a mint elmenekülni akart, a rendőrök elfogták. Azonnal mindent beismerett. Ezt tette a végtárgyaláson is. Papp István azonban mindent tagadott, a mely mind hiábavaló volt, mert a sok terhelő bizonyíték folytán a szabadkai kir. törvényszék mint részest bűnösnek mondta ki, s úgy öt, mint Papp János tettét a gyújtogatás által okozott család kisértelért egyenkint 6 havi börtönrre és 3 évi hivatalvesztés és politikai jogainak felfüggesztésére ítélte. — Az ítélet ellenük és a kir. ügyész is felelőstek.

Farkasvadászat. Nagy garral, büszkeséggel hirdették valahol, hol volt? ... hol nem volt? — hogy farkasok garázdálkodnak a szállási tanyákon. A bir nagy örömet keltett Nimród híveinek kebelében. Társasággá verődtek össze és vállukon lankaszterekkel kivonultak a vész színhelyére. De hasztalan volt minden bajtás, napestig tartott kutatás — nem leltek farkast sehol — csak néhány nyulat és nyuszukákat. A sikertől farkasvadászat után, a mikor leszállt a csöndes este, többen a hazai nemes „csöndes”-nek barátságosan áldoztak és a jövő századbeli farkasvadászatra a stíusi vadász képes lapjáról merítették vadászihletet.

A főgimnázium ifjusága a vakoknak. Felkérte a következő sorok közlésére: A nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszterium 26368. sz. alatt kiadott rendeletével utasította az összes középiskolákat, hogy ezentul minden évben november 19-én a tanulók között a vakokat gyámolító országos egyesület javára pénzügytést rendezzenek. A f. évi november 20-án tartott „Erzsébet-tünetpély” alkalmával következő tanulók adakoztak a jótékony célra: V. oszt.: Barna G. 5 kr., Radó I. 20 kr., Ribiczey Gyula 3 kr., Wundszám S. 5 kr., Pravygyik Flóris 5 kr., Cservenka I. 5 kr., Csávosi L. 3 kr., Lukits S. 5 kr., Treer I. 5 kr., Gragyanszky P. 15 kr., Zsulyevits Gy. 5 kr., Veszolovszky D. 5 kr., Pollák Armin 5 kr., Popovits Sz. 10 kr., Tóth L. 4 kr., Aczél István 18 kr.; IV. oszt.: Pap A. 5 kr., Frey I. 15 kr., Borovanszky Géza 10 kr., Fuderer I. 10 kr., Koch N. 5 kr.; III. oszt.: Zaboray N. 5 kr., Drescher P. 50 kr., Steiner I. 5 kr.; II. oszt.: Drescher Pál 50 kr., Guczunya I. 5 kr., Bratty N. 4 kr., Kárász Gyula 30 kr., Argay Zs. 3 kr., Binder I. 5 kr., Durst D. 5 kr., Burgstaller I. 5 kr., Erdélyi F. 3 kr., Ginál I. 3 kr., Grtn B. 4 kr., Goldmann O. 2 kr., Guczunya Sz. 3 kr., Hettesheimer E. 10 kr., Hruby Gy. 5 kr., Karsay I. 10 kr., Krstits M. 5 kr., Magyar L. 4 kr., Mándits I. 4 kr., Papp Gy. 5 kr., Pávits M. 2 kr., Petényi Gy. 5 kr., Raitz T. 3 kr., Robitsak D. 4 kr., Rónay I. 5 kr., Szeles L. 30 kr., Svra F. 5 kr., Sztójatis D. 2 kr., Theofánovits E. 5 kr., Városov K. 30 kr., Vécsey D. 5 kr., Zimmermann O. 4 kr.; I. oszt.: Horváth Gy. 5 kr., Timpauer Z. 10 kr., Dzsinity I. 10 kr., Lalosevits B. 5 kr., Pilya 5 kr. A befolyt összeg kitesz 5 fribt 23 krt. — Fogadják a t. c. szülők az igazgatóságnak őszinte köszönetét, hogy megengedték, miszerint fiaik fillereiket a jótékony egyesület javára följánthassák. Zombor, 1899. december hó 7-én. A gimn. igazgatóság.

Tél apó. A milyen sokáig késett tél apó, olyan hirtelen is érkezett. Az egyik napon még melegen mosolygott a verőfény és másnap már a téli sapka alá kivánczolnak a fülek. Megjött tél apó és vele a hó és a jég. Ket nap és két éjjel majdnem szakadatlan szórta a hópehelyeket és tetszetős fehérségű szemfödellel borított el mindent, nagy öröme a szép leánykának, a kik titelmentlenül, nehéz szívvél vártak az első hóra. Megmosdottak a puha fehér pihékben, mivel azt tartja a néphit, hogy az első hóban varáz van. A ki abban mosdik, szép lesz, még akkor is, ha rút lett volna. Nagy szükség volt a hóra a földnek is. Ez lesz igazán szép töle a tavaszra. Csilingelő szánok siklanak végig az utcákon és az eresz alatt sorakoznak a jégcsapok. Néhány nap múlva kilép inkognitójából a jég király és szédítő gráciájával fog végig siklani a jókedvű téli birodalmának sima hátán a jégkirály és az utcák zajába vigan fog belevágni a korcsolyák csörömpölése. Szóval tél apó átveszi uralkodását.

Szerencsétlenség az építésnél. Nagy szerencsétlenség történt Újvidéken a szerb főgimnázium építésénél. Egy padláson dolgozó munkás alatt a plafon beszakadt és a munkás szörnyet halt. Ez már a második emberáldozatot követelő szerencsétlenség. Az építész ellen a vizsgálatot megindították.

Ki a gyermek? Érdekes jelenet játszódott le a napokban a szabadkai állomás vendéglőjében. Egy csinos vidéki úriasszony két gyönyörű kis gyermekkelült a vendéglő egyik asztalánál. Egyszerre feltárlt a vendéglő ajtaja, egy férfi rohant be s egyenesen ahhoz az asztalhoz tartott, a melyknél a nő ült két kis gyermekével. Az idegen férfi megragadta a gyermekeket és magával akarta vinni, de a nő felugrott, nagy lármát csapott, megfogta a gyermekeket és magához húzta. A férfi és a nő között dulakodás támadt s a vendéglőben jelen voltak is a nő segítségére mentek, úgy, hogy kiszabadították a gyermekeket a férfi kezéből s átadták az anyának, a ki könnyes szemmel mondott köszönetet. A férfi s a nő férj és feleség voltak, a kiket csak nemrég választott el a kir. kuria, a gyermekeket a férjnek ítéltve oda, de az anya nem akarja oda adni. A férj tehát ezt az utat választotta gyermekeinek elvitelére.

A róm. kath. hitoktatás reformja. A magyarországi róm. kath. püspöki kar a fővárosban tartott konferenciáján a középsikolai róm. kath. hitoktatás új szervezése érdekében egy elaborátumot dolgozott ki. A püspöki kar által elfogadott tervezetet megküldték az összes hazai középsikolák hittanárainak abból a célból, hogy esetleges észrevételeiket és nézetüket a tervezetre nézve dolgozzák ki és ezt adják be a püspöki karnak. A zombori kir. állami főgimnázium kiváló hittanára, Buday Gerő is beenyújtotta erre vonatkozó tanulmányát, a melyben önállóan fejtegette ki azon módokat, a melyekkel a hitoktatás újjászervezése elérhető lenne. A püspöki kar kebeléből kiküldött bizottság Buday Gerő tanulmányát fogadta el és a bizottság elnöke Majláth gyulafehérvári püspök igen megleghangú levélben tudatta ezt vele és a tanulmány felett legteljesebb elismerését kifejezte, meghívta az e tárgyban folyó hó 28-án Gyulafehérvárra a püspöki rezidenciában tartandó értekezletre. Buday Gerő az értekezletre elutazik.

A kalandornő. A zombori rendőrség a budapesti rendőrség megkeresésére egy veszedelmes kalandornőt tartóztatott le. A kalandornő elegáns megjelenésű, szép asszony, a kinek szelbámosságai miatt már nem egyszer akadt baja a hatóságokkal és a ki már büntetve is volt, mivelhogy egyszer a gyorsvonaton meglopott egy földbirtokost. Ritzhoffer Istvánné szül. Orosz Irma — ez a kalandornő neve — a kupéban együtt utazott a földbirtokossal és nagyon szívesen fogadta a fiatal ember udvarlását. S a mikor aztán a földbirtokos mérészen átölelte a szép asszonyt, ez türe ugyan az ölelést, de csak azért, hogy utításának zsebéből kilophasa a tárcát, a mi sikertült is neki. Most egy újabb bűntudat vettünk hirt. Ritzhoffer Istvánné sz. Orosz Irma édes anyjától egy háromszáz forintos takarékpénztári betét-könyvecsket lopott el. A könyvvel a hazai takarékpénztár budai osztályából a pénzt ki is vette, a pénztáros azonban tévedésből 500 fribt fizetett ki neki. A menyecske 300 fribt magánál tartott, a többletet pedig az intézetbe a saját nevére tette be. Az anyja észrevehén a lopást, a takarékpénztár intézője pedig a tulfizetést, a fővárosi államrendőrségnél panaszt tettek az enyves kezű menyecske ellen. A fővárosi rendőrség kinyomozta, hogy a tolvaj menyecske nyomban tette elkövetése után a vonatra szállt és utban van Zombor felé. Táviratall megkereste a zombori rendőrkapitányságot, hogy letartóztatása iránt intézkedjen. A minek rendőrségünk eleget is tett, a mennyiben a vonatról gyanútlanul leszálló fiatal kackiás menyecsket gondjaiba vette és visszaszállításáról gondoskodott.

Értesítés. A gőzgépezőket és kazánfűtőket vizsgáló zombori bizottság folyó évi december hó 30-án fogja legközelebről vizsgálatat tartani a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében. (Megyeház.) — A vizsgálatra jelentkezni óhajtok, kellően felszerelt folyamodványait, a m. kir. államépítészeti hivatalhoz intéztek. A vizsgálatra jelentkezőknek igazolniuk kell: 1. hogy a 18. életévet betöltötték, (ifjabb egyének keresztlevelel); 2. hogy magyar honossággal bírnak; 3. hogy erkölcsileg kifogástalan életűek, (a 2. és 3. alattiak azonban bizonyítványba is foglalhatók); 4. hogy fűtött kazán, illetőleg dolgozó gőzgépező mellett, gépész felügyelő alatt legalább hat hónapon át dolgoztak. (Az erről szóló magánbizonyítvány az előjáráság által is megerősítendő.) — Egyuttal arra is figyeimeztetnek a jelentkezők, hogy a gépészjelöltéktől az állam hivatalos nyelvénél oly mérvben való ismerete kívánatik meg, hogy a kiadott kazantügyi rendeleteket teljesen megérthessék; magyarul olvasni, írni, beszélni tudjanak. A kazánfűtőjelöltéktől csak az állam nyelvénél megértése s a számok olvasása kívánatik meg.

Megégett kis fiú. Folyó hó 6-án a délutáni órákban Szuppek Béla örökösai szöntai lakosok karára egy cselédház ismeretlen okból leégett, mely alkalmommal Horváth György cseléd István nevű 6 éves fia a langokban lelte halálát. A rendőri vizsgálat folyamán az esetre nézve nevezett apa kihallgatván, előadta, hogy a tűz kitéve előtt a kertben dolgozott, felesége pedig látogatásban volt és otthon maradt a bennégett 6 éves fiú és két csecsemő-gyermek, kikre a szerencsétlenül járt fiú vigyázott fel. A tűz kitévesekor, mikor a helyszínre ért, a két csecsemőt a tűzoltók a szobából már kibozták, de István nevű fiát keresés dacára sem találták meg a szobában, csak a tűz eloltása után bukkantak holtestére a felszerben.

A század legutolsó holdfogyatkozása. A legutolsó holdfogyatkozás, melyet e század letelése előtt is szemlélhetünk, e hó 16-áról 17-ére forduló éjszaka lesz. A fogyatkozás majdnem teljes lesz, miután 99% át érinti a holdkorongnak. A hold éjjeli 12 óra 44 perckor ér a föld árnyékába és 4 óra 7 perckor hagyja azt el. Miután a jelzett időben holdtölte lesz, a tünemény a föld minden tájékáról látható lesz. Különösen érdekes lesz e tünemény most azért, mert a hold a fogyatkozás vége felé a Neptun bolygót fogja eltakarítani. Rendes körülmények között e jelenség közönséges messzelátóval nem látható, miután a bolygónak nagyon gyenge világossága van, a jelen esetben azonban még szabad szemmel is láthatóvá valik. Az 1900. évben csak részleges holdfogyatkozás történik, mely azonban nálunk nem lesz látható.

Adóleengedés a „lisztharmat” után. A „lisztharmat” a folyó évben az ország sok vidékén jelenlétekeny kárt okozott a szőlőkben. Minthogy azonban ezen szőlőbetegség azon elemi káresek közé tartozik, amelyek adóleengedésre igényt nyújtanak, nincsen föl-sorolva, kétség merült fel, vajjon a lisztharmat által okozott károk esetében kaphatnak-e a szőlőgazdák adóleengedést? A pénzügyminiszter a földművelésügyi miniszter felkérésére ez ügyben tartott tárgyalások alapján folyó évi 85666 sz. alatt kiadott körrendeletével kijelentette, hogy a „lisztharmat” szőlőbetegség által okozott kár oly elemi csapásnak tekintendő, melynek alapján adóleengedésnek van helye.

A házalás korlátozása. A kereskedelemügyi miniszter az összes hazai kereskedelmi és iparkamaráknak megküldötte az ipartörvény 50. §-ának módosítása tárgyában készült törvényjavaslatot, véleményezés céljából. A módosítás lényege az, hogy iparosok és kereskedők és ezek megbízottjai telephelyükön kívül csak oly iparost vagy kereskedőt kereshetnek fel, kik üzletkörükben az illető áru eladásával, vagy felhasználásával foglalkoznak. Kivételesen azonban a jövőben megengedhető a kereskedelemügyi miniszter egyes iparcikkekre a fogyasztónál való megrendelés-gyűjtést is.

Petőfi egy koronáért. Az Athenaeum, mely annyiszor megmutatta, hogy szeretettel és lelkesedéssel szolgálja a nemzeti irodalom ügyét, most ismét olyan kiadvánnyal lép a közönség elé, melyről csak nagy elismeréssel szólhatunk. Petőfi Sándor összes költeményeit adta ki — egy koronás csinos borítékú vaskos kötetben. Hozzáférhetővé teszi ezzel Petőfi dalait mindenki számára, lehetővé teszi, hogy a legszegényebb is lelkesedjék rajtuk és gyönyörködjék bennük. Valóban az Athenaeum nem adhatott volna szebb ajándékot a magyar népeknek a közelgő ünnepekre, mint ezt a 800 oldalas kötetet.

A szeszdóptólék életbeléptetése. A hivatalos lap közli a pénzügyminiszter utasítását az égetett szeszes folyadékok után fizetendő szeszdóptólékról és a szeszforgalmi adó megszüntetéséről szóló 1899. évi XXIV. t. c. végrehajtása tárgyában. A miniszter utasítása a következő szakaszokat foglalja magában: A szeszdóptólék beszedése a magyar korona országában fennálló vámhivataloknál megváltozott égetett szeszes folyadékok után; a szeszdóptólék beszedése a magyar korona országai területén termelési vagy fogyasztási adó alá eső szesz után; a szeszdóptólék beszedése az olyan szesz után, mely Ausztria, vagy Bosznia és Hercegovina területéről a szeszdóval már megadóztatott hozatott a magyar korona országainak területére; a szeszdóptólék visszatérítése; adómentességek; az égetett szeszes folyadékoknak nagyban való eladásával, kimérésével, vagy kismértékben való elárnyításával foglalkozó felek által vezetendő feljegyzések; a készletben levő égetett szeszes folyadékoknak szeszforgalmi adóval való megrovása; a pénzügyigazgatóságok által kirótt pénzbüntetéseknél szabadságvesztés-büntetésre való átváltoztatása.

Az ördögűző. Az „Ethnografia” új füzetében olvassuk a következő esetet: „Egy apatini család tagjai egymásután sorvadásban haltak el. Egy cigányasszony azt hallotta a községbeliektől, hogy a család házában boszorkány van. Elment a házhoz és vállalkozott a boszorkány kiűzésére. A családbeliek ennek nagyon megörültek s az asszonyt mindjárt megvendégelték. A családfő megígérte, hogy haláláig a házában maradhat és ha kiűzi a boszorkányt, 100ftot kap, addig is adót 25 ftot. Estefelé a rokonság köréből három férfit hívtak és napnyugta után bezárták a kaput és az ajtót. Ejjélig mulattak. Ejjélfelkülön gyertyákat gyújtottak, a cigányasszony egy ingre vetkőzött és az ing fölé kötényt kötött. Ekkor magához vett egy nagy kést és a három férfival kiment az udvarra a kapuhoz. Ott három téglát kiemelt a kövezetből és a kést háromszor beledöfte a földbe. Ezalatt benn a szobában a háziasszonyt láthatatlan kéz pofonította úgy, hogy elesett. A gyertyák szikráztak és egészen elolvadtak. A cigányasszony a megszent földből a kötényébe söpört és a kamrában e célra előkészített vizeshordóba tette. Azután újból kimentek a szobába vezető lépcsőzet elé. Ott hasonlóképpen cselekedtek. Ekközben a hordóban csutóra keletkezett, a háziasszony kivette, széjjelvágtá; egy gallér, harisnyakötő, szőr, fonál, több csigolyacsontocska, sok pamut és egy harisnya volt benne. Ezek a tárgyak és testrészek a ház egy meghalt fiatal női tagjának testrészei és tárgyai voltak. Ezek vonzótták minden éjjel a házhoz a boszorkányt, ki azután virradóra mindig eltűnt. A cigányasszony azt mondta, hogy most, miután a tárgyak ki vannak ásva, a boszorkány a házból nem mehet el és láthatóvá lesz. A talált tárgyakat tűzbe dobták, de nem égtek el. Szűrkülteleg teljesen fölfegyverkezve várták a boszorkányt, de hiába. A cigányasszony elillant.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ.
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Egy orosz szán egyes és kettős fogatra eladó. Bővebbet a kiadóhivatal.

2424. szám.
kig. 1899.

Hirdetmény.

Alulírott községi elöljáróság által közhírré tétetik, hogy Nedelykov Iliá ö-futtaki lakostól bitangásba vett s az igazolt tulajdonos által az átvétel megtagadása folytán továbbra is bitangásba tartott egy darab 10 éves pej kanca, csillagos, bomlokán összes, hátán jobbról és orrán fehér folt, hátul jobbról S bélyeggel ellátott ló **1899. évi december 31-én délután 2 órakor** O-Futtak községében nyilvános árverésen el fog adatni. O-Futtakon, 1899. évi december hó 4-én.

Az elöljáróság.

4115. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetés.

Bács-Topolya községben lekötés folyán megtrúlt, évi 250 ft javadalmazással egybekötött 5-ik számú gyalogrendőri állásra ezennel pályázati nyitnak; felhívjuk mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy a keresztlevel, katonagazolvány, orvosi bizonylat és erkölcsi magaviseletet igazoló községi bizonyítvánnyal felszerelt sajátkezleg irt kérvényüket **1899. évi december hó 15-ig** az elöljárósághoz annál is inkább adják be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak. Megjegyeztetik, hogy a megválasztandó egyén ruházatát sajátjából tartozik fedezni; kiszolgált altiszteknek előny biztosítottatik. B.-Topolya, 1899. évi november hó 30-án.

2—2

Elöljáróság.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

53122. sz.
alisp. 1899.

Pályázati hirdetés.

A vezetésemre bizott vármegye bajai járásában nyugdíjazás következtében megtrúlt és évi 220 ft fizetés, 30 ft lakpénz, 20 ft csizmapénz és természetbeni ruházattal (évente 1 sapka, 1 atilla, 2 kék nadrág, 1 vörös mellény, egy teljes kanavász nyári ruha, valamint 3 évente egy báránnyelöltés mente és 4 évente egy köppen) javadalmazott járási hivatalozolai állásra ezennel pályázati nyitnak és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1873. évi II. t. c. 12. §-ában és ugyanezen törvénycikk 17. §-ának c) pontjában körülírt követelményeknek megfelelően felszerelt kérvényeiket **1899. évi december hó végéig** hozzám annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Zombor, 1899. évi november hó 22-én.

Alispán helyett:

Vojnits S. K.,
megyei főjegyző.

3—3

Dr. Wollheimer József egyetemes orvostudor Zomborban,

Deák Ferenc-körut 140. szám alatt.

3—3

Rendel délután 2—4-ig.

2643. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye szabályi járásába kebeleztetett Goszpodince községében elmozdítás folytán megtrésedett és utólagos havi részletekben felvehető évi 300 forint készpénz fizetéssel egybekötött rendőrzetű állásra ezennel pályázati nyitnak.

Felhívjuk az ezen állást elnyerni óhajtnak, miszerint kellően felszerelt kérvényüket hozzánk **1899. évi december hó 25-ig** okvetlenül nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogjuk. A rendőrzetű ruházatot és felszerelést a község adja.

Goszpodincén, 1899. évi december hó 7-én.

2—1

Az elöljáróság.

Eladó vendéglő.

Bács-Almásan a vasuti kis álmomás mellett levő, kitünő forgalmu korezmai helyiségem — kellő meléképületekkel s udvarral ellátva — családi viszonyok miatt szabadkézből jutányos áron eladó.

Hintersehr Mátyás,
korezmáros.

2—2

10812. sz.
kig. 1899.

Pályázati hirdetés.

Tovarisova községben üresedésbe jött és havi utólagos részletekben 240 ft évi javadalmazással összekötött gyalogrendőri állásra pályázati nyitnak.

Mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtnak, felhívom, hogy szabályszerűen okmányolt pályázati kérvényeiket **1899. évi december hó 24-éig** nálam okvetlenül benyujtsák.

N.-Palánka, 1899. évi december hó 4-én.

Bitterm,
szolgabíró.

22456. sz.
1899. urb.

Árverési hirdetés.

A csávolyi urbéri tagosítás alkalmával 9 (kiene) kat. hold és 534 □ 81 területű föld, mint fölőleg kismaradván, ez az urbéri pénzár javára **1899. évi december hó 21-én (húsznegyediken) délelőtt 10 órakor** Csávoly községében a kiküldött törvényszéki bíró által elárvereztetni fog.

Kiküldési ár 2800 ft, banatpénz 280 ft. A vételár 1/3 a 1900. évi február 21-én. 1/3 a április 21-én és 1/3 a június 21-én fizetendő. A banatpénz az utolsó részletbe tudandó be. A vételár részletek után kamat nem fizetendő.

Az érdekeltek a föld hol fekvésére vonatkozó adatokat Csávoly község elöljáróságánál betekinthetők. Szabadkán, 1899. november hó 28-án.

A kir. törvényszék mint urbéri bíróság.

Rács Károly,
jegyző.

Polgár,
elnök.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvszállító.

10394. sz.

1899. kig.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye topolyai járásához tartozó Sándor községben üresedésbe jött jegyzői állás betöltése céljából ezennel pályázati nyitnak.

Az állás javadalmazása a következő:

1. Készpénzfizetés negyedéves előleges részletekben a községi pénztárból 84 ft.

2. 60 máza széna.

3. 6 l keményfa.

4. 2 mázsás sertés.

5. 120 font (67 klg. 20 gr.) marhabús.

6. 50 font (28 klg.) fagygyertya.

7. 1/4 telek föld (legelő illetményen) szántóföld haszonélvezete, mely után az állami adót a jegyző fizeti.

8. Szabad lakás, a község tulajdonát képező ugynevezett jegyzőlak teljes használata, melyet a község jókarban tartani köteles.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy 1883. évi I. t. c.-ben előirt elméleti képzettségüket magyar, szerb nyelven, s a jegyzői teendőkben jártasságukat, ugy a német nyelv szóbeli bírást, valamint a vármegyei 6,886 számú szabályrendelet 10. §-ban foglaltakat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **1899. évi december 18-áig** annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak. A választási határidő utólag fog kitűzteni.

Bács-Topolya, 1899. évi december hó 2-án.

Császár,

főszolgabíró.

3—3

1595. szám.

kig. 1899.

Pályázati hirdetés.

Tiszakálmánfalva községben elhalálozás folytán üresedésbe jött községi gyalogrendőri állásra ezennel pályázati nyitnak.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy a szabályrendeletben előirt módon felszerelt kérvényeiket alulírt előjárósághoz **1899. évi december hó 24-ik napjáig** nyujtsák be.

Pályázók kötelesek fedhetlen előéletüket erkölcsi bizonyítvánnyal és testi egészségüket orvosi bizonyítvánnyal igazolni.

Kiszolgált csendőrnöknek és altiszteknek, valamint a hivatalos magyar nyelven kivül a német és szerb nyelvben való jártasság esetén előny biztosítottatik.

A községi rendőr évi fizetése 240 ft készpénz és a szabályszerű egyenruha-járandóság.

A megválasztandó községi rendőr köteles a község „sanaci” területén lakni.

Tiszakálmánfalván, 1899. évi december hó 1-én.

Véninger Mihály,
jegyző.

Drobnik József,
bíró.

2082. szám.

1899.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíróság 1899. évi V. 2074. számú végzése következtében dr. Révai Adolf zombori ügyvéd által képviselt Spitzer és Léderer zombori cég javára Mihályi Ernő és neje Gallé Gizella, ugy Gallé Dániel zombori lakosok ellen 150 ft és járulékaik erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 545 frtra becsült butorneműk és 1 zongorából álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróság V. 2084/4. 1899. számú végzése folytán 150 ft tőkekövetelés, ennek 1899. évi július hó 29-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 53 ft 81 krbán bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban alperesek lakásán leendő eszközésére **1899. évi december hó 15-ik napjának délelőtti 9 óra** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozókat oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1899. évi november hó 25-én.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

A nagy karácsonyi vásár

már megkezdődött,

■ az üzlet teljes felosztása miatt ■

elismert és szép finom árú minden elfogadható árban kaphatók.

Nevezetesen:

Ruhaselymek fekete és szines

— ruhadiszek, —

női- és férfi-felhérművek,

nyakkendők, derékfűzők, sárcipők, eső-

ernyők, napernyők, kézimunkák,

— téli- és nyári-pamutok, —

szivar- és pénztárcák.

Engel Mórnál,

Zomborban.

3—2

Az üzlethelyiség berendezéssel együtt átad.

